

משנה בדקה

מחזור א
חוקת

פרק ה | משנה ג | משנה מבוארת

ג עֲשֶׂרָה נְסִיוֹנוֹת נִתְּנָה אֲבֵרָהֶם אָבִינוּ, וְעָמַד בְּכָלֶם, לְהוֹדִיעַ כְּמָה חֲבָתוֹ שֶׁל אֲבֵרָהֶם אָבִינוּ. העשרה ניסיונות שנתנסה אברהם אבינו, כולם דבר הכתוב: האחד - הגירוש, באמרו יתברך "לך לך מארצך" וגו'. השני - הרעב אשר מצא בארץ כנען כבואו שם, והוא יעדו "ואעשך לגוי גדול". וזה נסיון גדול, והוא אמרו "ויהי רעב בארץ". והשלישי - חמס המצרים עליו, בהילקח שרה לפרעה. הרביעי - הלחמו בארבעה מלכים. החמישי - לקחו הגר לאשה, אחר שנואש מהוליד משרה. הששי - הוא המילה, אשר צווה בה בימי הזקנה. השביעי - חמס מלך גרר עליו, בלקחו שרה גם כן. השמיני - גרש הגר, אחרי הבנותו ממנה. התשיעי - הרחקת בנו ישמעאל, והוא אמרו יתברך "אל ירע בעיניך על הנער" וגו'. וכבר העיד הכתוב איך היה קשה בעיניו הדבר הזה, באמרו "וירע הדבר מאד בעיני אברהם", אלא ששמר מצות השם יתברך וגרשם. העשירי - עקדת יצחק:

(ביאור משולב מפירוש הרמב"ם)

יחי אדוננו
מורנו ורבינו
מלך המשיח
לעולם ועד

פרק ה | משנה ג | ביאורי הרבי

”עשרה נסיונות נתנסה אברהם אבינו ועמד בכולם”

יש להבין מה מוסיפה לנו בעבודתנו היום-יומית הידיעה שאברהם אבינו עמד בעשרה נסיונות ומהי ההוראה מכך באופן של ”מילי דחסידותא” – הנהגה באופן של לפנים משורת-הדין?
ביאור הענין:

מכיון שנדרש מיהודי לצאת מתוך ”ארבע אמותיו” ולהשפיע על הזולת בעניני תורה ויהדות – עלול הוא לחשוב לעצמו, הרי ”כל הדרכים בחזקת סכנה”, ומדוע עלי להכנס לסכנה ולעמוד בנסיונות קשים?
על כך אומרת משנתנו כי גם אברהם אבינו נתנסה בנסיונות ועמד בהם. ולכן, אין להתירא מנסיונות, אלא אדרבה, תפקיד האדם להתגבר על הנסיונות. אמנם מלכתחילה עדיף להימנע מכניסה למצב של נסיון, אך כאשר מזדמן לאדם נסיון כלשהו – עליו לעמוד בו, כשם שאברהם אבינו נתנסה בעשרה נסיונות ”ועמד בכולם”.

וזו גם ההדגשה ”אברהם אבינו”, להדגיש שכשם שהאבות מורישים לבניהם את תכונותיהם, כך אברהם הוריש לבניו אחרי את הכח לעמוד בנסיונות.

(עלפי שיחת ש”פ חוקת תשל”ז, בלתי מוגה)